

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

«ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУВАННЯ З МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ. АУДІЮВАННЯ ТА ГОВОРІННЯ»

Методичні вказівки
для практичних занять з дисциплін «Українська мова як іноземна»
та «Мова професійного навчання»
для іноземних студентів усіх спеціальностей

Затверджено
редакційно–видавничою
радою університету,
протокол № 1 від 25.02.2021 р.

Харків
НТУ «ХП»
2021

«Підготовка до тестування з мови професійного навчання. Аудіювання та говоріння». Методичні вказівки для практичних занять з дисциплін «Українська мова як іноземна» та «Мова професійного навчання» для іноземних студентів усіх спеціальностей / уклад. Лухіна М. Ю., Чернявська С. М., Гомон А. М. – Харків : НТУ «ХП». – 42 с.

Укладачі: М. Ю. Лухіна, С. М. Чернявська, А. М. Гомон

Рецензент доц., канд. філол. наук В. А. Сухоруков

Кафедра української, російської мови і прикладної лінгвістики

ВСТУП

Зараз в Україні створена система рівнів спільного володіння українською мовою як іноземною, яка відповідає міжнародним стандартам: елементарний рівень (A1), базовий рівень (A2), перший рівень (B1), просунутий рівень (B2), високий рівень (C1), четвертий рівень вільного володіння (C2). Розробка системи рівнів володіння українською мовою як іноземним, лінгвометодичний опис цих рівнів у формі вимог, а також створення відповідної системи тестування має визначальне значення для сучасної теорії і практики викладання української мови як іноземного і мови професійного навчання.

Розробка системи рівнів володіння українською мовою як іноземною, опис цих рівнів у формі вимог, а також створення відповідної системи тестування має визначальне значення для сучасної теорії і практики викладання української мови як іноземної та мови професійного навчання.

Досягнення першого рівня володіння українською мовою та мовою професійного навчання дозволяє іноземцеві задовольняти основні комунікативні потреби під час спілкуванні з носіями мови в соціально–побутовій і соціально–культурній сферах. Цей рівень забезпечує необхідну базу для успішної комунікації в умовах україномовного середовища з використанням обмеженого набору мовленнєвих засобів, а також дозволяє іноземним громадянам почати здобувати якісну освіту на першому курсі в українських університетах, що висуває вимогу обов'язкового тестування іноземних студентів.

У цих методичних вказівках (Частина 1) подано вимоги до тестування з аудіювання та говоріння, що відповідають першому рівню володіння українською як іноземною та мовою професійного навчання. Спочатку аналізується зміст комунікативно–мовної компетенції, пропонуються ситуації та теми спілкування. Для кожного виду мовленнєвої діяльності подано вимоги для реалізації основних інтенцій, завдання та інструкції для їх виконання під час тестування.

1. ЗМІСТ КОМУНІКАТИВНО–МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. Інтенції. Ситуації та теми спілкування

Під час вирішення певних комунікативних завдань іноземець повинен уміти вербально реалізовувати наступні інтенції:

– відповідно до норм українського мовленнєвого етикету вступати в комунікацію, знайомитися з ким–небудь, представлятися або представляти іншу людину, вітатися, прощатися, звертатися до кого–небудь, дякувати, вибачатися, відповідати на вдячність і вибачення, поздоровляти; ініціювати і підтримувати спілкування, змінювати тему (напрям) бесіди; привертати увагу, просити повторити, перепитувати, нагадувати, завершувати бесіду;

1.1.1. Реалізація основних інтенцій. Завдання

Завдання 1. Познайомтеся з описом ситуації. Продовжте комунікацію (8–10 фраз):

А) – Добрий день, Ахмед, хто та дівчина, яка тільки що говорила з тобою? (ви хочете познайомитися з дівчиною, але не знаєте, хто вона вашому другу)

Б) – Ахмед, чому ти вчора не прийшов на мій день народження? (ви хочете дізнатися, чи з поважної причини ваш друг не прийшов до вас)

В) – Ахмед, якщо ти не зрозумів, як користуватися цим телефоном, я можу запитати консультанта (ви хочете допомогти другу розібратися з новим телефоном і для цього ставите питання консультантові в магазині).

– просити і повідомляти інформацію: ставити питання або повідомляти про факт або подію, особу, предмет, про наявність або відсутність особи або предмета, про кількість, якість, приналежність предметів; про дію, час, місце, причину і мету дії або події; про можливість, необхідність, вірогідність, неможливість здійснення дії;

Завдання 2. Познайомтеся з описом ситуації. Продовжте комунікацію (8–10 фраз):

А) – Студенти, ви пам'ятаєте, що у нас завтра екскурсія на завод ФЕД? (ви не знаєте про екскурсію, уточніть все, що треба знати, щоб туди потрапити)

Б) – Учора мій друг купив машину українського виробництва (ви хочете висловити своє ставлення до автомобілів українського виробництва)

В) – Ахмед, мені завтра треба поїхати в Запоріжжя (розпитайте друга про мету його подорожі)

– виражати намір, бажання, прохання (вимогу), побажання, раду, пропозицію, запрошення, згоду або незгоду, відмову, дозвіл або заборону, обіцянку, невпевненість, сумнів;

Завдання 3. Познайомтеся з описом ситуації. Продовжте комунікацію (8–10 фраз):

А) – Ахмед, скоро канікули, що ти збираєшся робити? (Закінчується навчальний рік, ви не знаєте, що робити, радитеся з другом)

Б) – Як ти думаєш, мені поїхати в Одесу на Новий рік? (ви думаєте, що їхати в Одесу взимку неправильно і намагаєтеся відрадити друга)

В) – Привіт, Ахмед, в Україні все так дешево. Ти можеш купити мені новий iPad? (ваш друг тільки що приїхав в Україну, просить у вас раду, розкажіть йому, що ви думаєте про ціни в Україні)

– виражати своє відношення: давати оцінку особі, предмету, факту, події, вчинку; виражати перевагу, засудження, здивування, співчуття, жаль.

Завдання 4. Познайомтеся з описом ситуації. Продовжте комунікацію (8–10 фраз):

А) – Ахмед, я учора купив kota! (розкажіть вашому другу, чи люблять у вашій країні котів і чи любите їх ви)

Б) – Як тобі подобається харківське метро? (розкажіть харківському другу про ваші враження про харківське метро)

В) – Ахмед, ти учора дуже грубо розмовляв в аудиторії. (у вас учора був поганий настрій, і сьогодні вам соромно за ваш вчинок, вибачитесь перед викладачем і друзями)

1.1.2. Реалізація основних комунікативних намірів. Завдання

Іноземець повинен уміти орієнтуватися і реалізовувати свої основні комунікативні наміри в наступних ситуаціях спілкування :

– в адміністративній службі (у деканаті, в дирекції, в офісі і т. п.);

Завдання 1. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви прийшли в деканат, щоб домовитися про дострокову здачу сесії.

– в магазині, кіоску, касі;

Завдання 2. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви в магазині побачили, що у вашому рахунку стоїть неправильна сума.

– на пошті;

Завдання 3. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Посилка, яку прислала ваша мама, вчасно не прийшла.

– у банку, в пункті обміну валюти;

Завдання 4. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви хочете оформити картку цього банку, але не знаєте, чи можна на ній оформити валютний рахунок.

– в ресторані, буфеті, кафе, їдальні;

Завдання 5. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви прийшли в дівчиною в ресторан, поговорите з офіціантом.

– у бібліотеці;

Завдання 6. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви не можете знайти потрібний підручник. Зверніться до бібліотекаря.

– на занятті;

Завдання 7. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви не можете вирішити завдання, зверніться до викладача..

– на вулицях міста, в транспорті;

Завдання 8. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви забули вдома гроші на таксі, запитайте перехожих, як дістатися Еко-парка Фельдмана громадським транспортом.

– в театрі, музеї, на екскурсії;

Завдання 9. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви перший раз вирішили піти в театр в Україні, зверніться за допомогою до працівників театральної каси і театру.

– в поліклініці, у лікаря, в аптеці;

Завдання 10. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви грали у футбол і вдарили руку, рука болить. Підіть до лікаря, на рентген, а потім в аптеку.

– в ситуації спілкування по телефону, факсу;

Завдання 11. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* у вас не працює Інтернет, викличте таксі по телефону.

– в готелі;

Завдання 12. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви приїхали в Одесу, оселіться в готелі.

– на вокзалі, в аеропорту.

Завдання 13. *Вирішіть проблемну ситуацію із співрозмовником (8–10 фраз):* Ви не можете знайти свій багаж, звернетесь до працівників аеропорту.

2. ВИМОГИ ДО МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ

2.1. Аудіювання

2.1.1. Аудіювання монологічного мовлення

Іноземець повинен уміти: зрозуміти на слух інформацію, що міститься в монологічному висловлюванні: тему, основну ідею, головну і додаткову інформацію кожної смислової частини повідомлення з достатньою повнотою, глибиною і точністю.

Вимоги до мовленнєвих умінь в аудіюванні, читанні, письмі і мовленні забезпечуються відповідним об'ємом мовленнєвої компетенції учня на першому рівні.

Тематика тексту актуальна для соціально–побутової і соціально–культурної сфер спілкування.

Тип тексту: повідомлення, оповідання, опис, а також тексти змішаного типу з елементами міркування. Тексти автентичні (припустима мінімальна адаптація).

Об'єм тексту : 500–600 слів.

Кількість незнайомих слів : до 3 %.

Темп мовлення : 210–230 складів на хвилину.

Кількість пред'явлень : 1–2.

Завдання 1. Прослухайте текст. Час виконання завдань – до 5 хвилин (звучать текст і завдання до нього)

Європейський підхід українських екологів

Незважаючи на те, що Україна потерпає від поліетиленового забруднення, поліетиленові пакети досі популярні. Та й що казати про відмову від поліетилену, коли в Україні, не зважаючи на вимогу закону, досі не запроваджене сортування сміття.

Однак, ситуація змінюється. Наприклад, в маленькому селищі Славське на Львівщині керівництво нещодавно заявило про відмову від розповсюдження поліетиленових пакетів у магазинах та точках продажу та запропонувала запровадити відповідну заборону по всій Україні. Те ж саме зробила Львівська міська рада. Відтепер у торгівельних мережах та магазинах замість пакетів можна буде скористатися паперовими пакетами чи іншими багаторазовими торбами.

У Харківській, Львівській і Київській організаціях виступили з ініціативою "Один день без поліетиленових пакетів". Це означає, що цього дня ви повинні спробувати обійтися без пластикових пакетів. Їм давно є прекрасна заміна у вигляді еко-сумочок, паперових пакетів. Таким чином організатори акції хочуть привернути увагу суспільства до проблеми надмірного споживання одноразових пластикових виробів і, як наслідок, непоправного забруднення довкілля пластиковими відходами, а також популяризувати доступні екологічні рішення по заміні пластика.

Продовжується боротьба за відмову від пакетів і на всеукраїнському рівні. Наприклад, з липня громадська організація ReThink подала петицію про заборону використання поліетиленових пакетів в Україні, яка до цього набрала 25 тисяч голосів.

Усе більше свідомих українців відмовляється від поліетиленових пакетів, і це, безумовно, європейський підхід до своєї країни, до майбутнього планети Земля.

Завдання 2. *Дайте відповідь на питання.*

1. Від якого забруднення потерпає Україна?
2. Чи запроваджено сортування сміття в Україні?
3. Від чого відмовилися у селищі Славське на Львівщині?
4. Про яку відмову заявила Львівська міська рада?
5. Чим пропонують користуватися в магазинах міста Львів?
6. Яку акцію запропонували провести в Харківській, Львівській та Київській організаціях?
7. Яка петиція набрала 25 тисяч голосів?
8. Як змінюється свідомість українців?

Завдання 3. *Опишіть ваше ставлення до почутого.*

Завдання 4. *Прослухайте текст 1 і виконаєте завдання до нього. Слухайте текст 1 (звучать текст і завдання до нього)*

Мама! Ти пам'ятаєш Іру, мою подругу, яка жила у нас влітку? Я отримала від неї лист. Послухай, що вона пише: "Дорога Олена! Вибач, що я тобі давно не писала. Я була дуже зайнята. Річ у тому, що ми переїжджали на нову квартиру. Це головна новина. Ми купили квартиру в іншому районі. Це дуже тихий і престижний район. Тепер ми живемо поряд з метро в центрі Харкова. А крім того, інститут, в якому я вчуся, знаходиться не дуже далеко від нашого будинку. Тепер я доходжу до інституту за 10 хвилин, а раніше доводилося їздити на метро і на автобусі. Ми усі дуже раді, що переїхали на нову квартиру, і тільки мій брат Костя не хотів їхати сюди, тому що тепер він повинен буде ходити в іншу школу, а його шкільні друзі залишилися в старому районі. Ми усі його заспокоюємо. Костя такий веселий і товариський, тому у нього і тут скоро з'являться друзі. А із старими друзями він тож може часто зустрічатися.

У нас зараз багато справ. Ми хочемо купити нові меблі, і тоді я запрошу тебе у гості. Якщо ти приїдеш до нас на канікули, ми з тобою гулятимемо по Харкову, ходитимемо в театр, в клуби, в парки. Ти знаєш, які у нас красиві парки?

Передай привіт мамі. Я часто згадую, як влітку я відпочивала в Одесі і жила у вас удома, як ми ходили на море купатися.

Як у тебе справи?

Пиши. Твоя Іра"

Завдання 5. Оберіть правильну відповідь.

1. Іра написала лист своїй
(А) мамі
(Б) подрузі
(В) сестрі
2. Тепер Іра на зайняття
(А) ходить пішки
(Б) їздить на метро
(В) їздить на автобусі
3. Брат Іри вчиться
(А) в інституті
(Б) в університеті
(В) в школі
4. Костя хотів
(А) вчитися в старій школі
(Б) поїхати влітку на море
(В) переїхати в нову квартиру
5. Іра хоче запросити до себе Олену, коли
(А) купить нову квартиру
(Б) купить нові меблі
(В) перейде до іншого інституту
6. Дівчатка познайомилися .
(А) У Харкові
(Б) В Одесі
(В) В Києві.
7. Іра хоче запросити Олену у гості, щоб
(А) ходити разом на море
(Б) їздити разом до університету
(В) гуляти разом містом

2.1.2. Аудіювання діалогічного мовлення

Іноземець повинен уміти: зрозуміти на слух основний зміст діалогу, комунікативні наміри його учасників. Тематика діалогу актуальна для побутової і соціально–культурної сфер спілкування.

Об'єм діалогу : не менше 10–12 розгорнутих реплік.

Кількість незнайомих слів : до 2 %.

Темп мовлення : 210–230 складів в хвилину.

Кількість пред'явлень: 1–2.

Завдання 1. Прослухайте текст – розмова по телефону. Ви повинні зрозуміти, куди і навіщо дзвонив хворий і яку інформацію він отримав. Виконайте завдання.

Час виконання завдань – до 5 хвилин (звучать текст і завдання до нього)

ТЕКСТ

–Алло, це студентська поліклініка № 20?

–Так, слухаю Вас.

–Добрий день. Можна викликати лікаря додому?

–Так, будь ласка, а що з вами?

–У мене почервоніло праве око і болить голова.

–А температура у вас є?

– Ні.

–Вам треба самому прийти в поліклініку. Річ у тому, що окуліст приходить додому тільки в найважчих випадках.

–А зараз він приймає?

–Так, сьогодні він працює до другої.

–А лікар прийме мене, якщо я зараз приїду?

–Так, звичайно. Якщо Ви зараз приїдете, то потрапите до лікаря. А якщо у Вас болить голова, раджу Вам піти до терапевта. Він приймає до обіду.

–Дякую. А до нього не потрібно записуватися на прийом?

– Ні. Тільки візьміть з собою документи: Паспорт та студентський квиток

Завдання 2. Виберіть правильне закінчення речень.

1. Хворий дзвонить в
(А) "Швидку допомогу"
(Б) студентську поліклініку
(В) лікарню
2. Хворий скаржиться на те, що у нього
(А) болить голова
(Б) болить горло
(В) висока температура
3. Окуліст лікар приймає....
(А) завтра в першій половині дня
(Б) сьогодні в другій половині дня
(В) сьогодні в першій половині дні
4. Додому до хворого окуліст
(А) не приходить ніколи
(Б) не приходить завжди
(В) приходить в окремих випадках
5. Щоб потрапити на прийом до терапевта, треба...
(А) прийти в години прийому
(Б) заздалегідь записатися
(В) подзвонити лікареві
6. Що треба взяти з собою в поліклініку?
(А) мобільний телефон і навушники
(Б) паспорт і студентський квиток
(В) гроші і перекладача.

Завдання 3. Прослухайте текст 6 – розмова Оксани і Кирила. Ви повинні зрозуміти, що вони обговорювали і про що домовилися. Виконайте завдання.

ТЕКСТ 2

- Оксано! Ти сьогодні увечері зайнята?
- Ні, а що?
- Хочеш піти в театр на "Вий" Гоголя?

- Я дуже люблю Гоголя. І давно не була в театрі Пушкіна. Але мені б зараз хотілося сходити на який–небудь спектакль українською мовою в театр Шевченка.

- Оксано! У мене квитки не в театр Пушкіна, а як раз в театр Шевченка. І спектакль буде українською мовою, як ти і хотіла, його поставили зовсім нещодавно. Це прем'єра.

- Кирило! Як українською мовою? Гоголь же писав російською!

- Але Гоголь писав в Україні і про Україну. Думаю, передати український колорит можна тільки українською! Спектакль буде дуже веселий, з танцями і жартами.

- А я про це нічого не чула. Із задоволенням сходжу в Шевченку! Я давно там не була. Ой, Кирило! Здається, нічого не вийде. Я згадала, що сьогодні обіцяла позайматися з молодшою сестрою математикою. У неї скоро ЗНО. Вона зайде до мене о шостій.

- Оксано, а ти не можеш перенести ваш урок на завтра?

- Я спробую домовитися з нею. А де ми зустрінемося?

- Можна в метро, на станції "Майдан Конституції".

- Краще на виході із станції "Історичний музей". Біля будинку з градусником.

- Я тебе там чекатиму о 6 годині. Встигнемо до спектаклю випити каву в Аве Плазе.

- Добре, Кирило! Домовилися! Зустрічаємося о шостій.

- Оксано! Вибачься за мене перед сестрою за те, що так вийшло.

Завдання 4. Виберіть правильне закінчення речень.

1. Кирило запропонував Оксані

(А) послухати оперу

(Б) піти на спектакль

(В) подивитися балет

2. Оксана хотіла подивитися спектакль.

(А) російською мовою

(Б) українською мовою

(В) англійською мовою

3. Спектакль "Вий" буде в .

(А) театрі Пушкіна

(Б) театрі Гоголя

(В) театрі Шевченка

4. Коли Кирило запросив Оксану, вона

(А) погодилася піти з ним

(Б) запропонувала піти в інший день

(В) відмовилася піти з ним

5. Кирило і Оксана домовилися зустрітися

(А) на станції метро Майдан Конституції

(Б) на виході із станції "Історичний музей

(В) біля театру Шевченка

6. Оксана і Кирило вирішили зустрітися

(А) в 5.30

(Б) в 6.00

(В) в 6.30

7. Кирило попросив Оксана

(А) передати сестрі привіт

(Б) позайматися з сестра фізикою

(В) вибачився перед сестрою

Завдання 5. Прослухайте текст 2 (діалог) – розмова Пола і Марини. Ви повинні зрозуміти, що вони обговорювали і про що сперечалися! Виконайте завдання. Час виконання завдань – до 5 хвилин (звучать текст і завдання до нього)

ТЕКСТ 3

– Привіт, Пол! Я учора згадувала про тебе.

– Дуже приємно! А чому це раптом?

– Дивилася по телевізору передачу "Орел і решка", там розповідали про Англію, показували Лондон.

– Як тобі сподобалося моє рідне місто?

– Лондон – прекрасне місто. Мені дуже захотілося поїхати туди і побачити все своїми очима. Мені взагалі подобаються передачі про інші країни і міста.

– Ти знаєш, Марино, а я, чесно кажучи, більше люблю сам їздити по різних країнах, і в Україні вже був у багатьох містах.

– А в яких містах ти був?

– В Україні був в Києві, Одесі і Львові. А ще я був у Франції, Німеччині, Данії. Тепер я хочу поїхати до Італію, до Риму.

– Ти так багато подорожуєш, у тебе, напевно, зовсім немає часу дивитися телевізор.

– Я вже і забув, що таке телевізор. Але не тому що у мене мало вільного часу, а тому що усю інформацію отримую з Інтернету через комп'ютер або телефон. Навіть на вулиці і в транспорті я слухаю музику. А що в Україні молодь ще дивиться телевізор?

– Ні, ми теж користуємося в основному комп'ютером, тільки якщо хочемо подивитися щось усією сім'єю, ми включаємо телевізор.

– Точно! Ми з братом і батьком іноді разом по телевізору дивимося футбол.

– А новини? Тобі їх теж треба дивитися, щоб знати про події у світі.

– Так, звичайно, корисно. Але не дивитися, а слухати. Я дуже часто слухаю українські новини. Це допомагає мені вивчати українську мову. Добре, що телефон можна завжди носити з собою, це ж не телевізор.

Завдання 6. Оберіть правильне закінчення речень.

1. Пол живе в .

(А) У столиці України

(Б) В столиці Франції

(В) В столиці Англії.

2. Марина найбільше любить дивитися

(А) інформаційні програми

(Б) передачі про подорожі

(В) музичні програми

3. Марина хоче поїхати до Лондона, тому що . .

(А) там живе Пол

(Б) вона хоче учити англійську мову

(В) це красиве місто

4. Пол любить

- (А) подорожувати*
(Б) займатися спортом
(В) дивитися телевізор
5. Марина радить Полу
(А) більше подорожувати
(Б) поїхати на озеро Байкал
(В) дивитися телевізійні новини
6. Пол вважає, що сучасна молодь .
(А) зовсім не дивиться телевізор
(Б) дивиться телевізор дуже рідко з сім'єю
(В) дивиться телевізор щодня
7. Пол отримує інформацію і учить мови .
(А) тільки удома через комп'ютер
(Б) за допомогою телепередач
(В) слухаючи новини по телефону.
8. Марина розповідає Полу, що
(А) українська молодь дуже любить телевізор
(Б) отримує інформацію тільки по Інтернету
(В) користується в основному комп'ютером, але у неї є і улюблені телепередачі.

2.2. Говоріння

2.2.1. Монологічне мовлення. Вимоги

Іноземець повинен уміти:

- самостійно продукувати зв'язні, логічні висловлювання відповідно до запропонованої теми і комунікативно заданої установки;
- будувати монологічне висловлювання репродуктивного типу на основі прочитаного або прослуханого тексту різної формально–сміслової структури і комунікативної спрямованості;
- передавати зміст, основну ідею прочитаного або прослуханого тексту і виражати власне ставлення до фактів, подій, викладених у тексті, дійових осіб і їх вчинків.

Об'єм наданого тексту: 600–700 слів.

Кількість незнайомих слів в наданому тексті до 3 %. Тип тексту: оповідання, опис, сполучення, а також тексти змішаного типу з елементами міркування. Тексти автентичні (допустима мінімальна міра адаптації).

Об'єм продукованого студентам тексту : не менше 20 фраз.

2.2.2. Діалогічне мовлення. Вимоги

Іноземець повинен уміти:

- розуміти зміст висловлювань співрозмовника, визначати його комунікативні наміри в певних ситуаціях;
- адекватно реагувати на репліки співрозмовника;
- ініціювати діалог, виражати свій комунікативний намір в мовних ситуаціях, актуальних для цього рівня володіння мовою.

Тип діалогу: діалог–розпитування, діалог–повідомлення, діалог–спонукання.

Висловлювання студентів мають бути оформлені відповідно до норм сучасної літературної мови, включаючи загальноприйняті і соціально обумовлені норми мовленнєвого етикету.

Час виконання тесту – 60 хвилин.

Тест складається з 4 завдань

Під час виконання завдань 3 і 4 тести можна користуватися словником.

2.2.3. Інструкція до виконання завдання 1

Час виконання завдання – до 5 хвилин. Завдання виконується без попередньої підготовки. Вам треба взяти участь в діалогах. Ви слухаєте репліку тестувальника і даєте репліку у відповідь. Якщо Ви не встигнете дати відповідь, не затримуйтеся, слухайте наступну репліку.

Пам'ятайте, що Ви повинні дати повну відповідь (відповіді "так", "ні", "не знаю" не є повними).

***Завдання 1.** Візьміть участь в діалогах. Дайте відповідь на репліки співрозмовника.*

1. – Я давно не бачив вашого друга. Де він зараз? Чим займається?
2. – Який сувенір Ви хочете (хотіли б) привезти з України?
3. – Даруйте, мені хочеться подивитися центр Харкова. Це далеко? Як доїхати звідси до центру міста?

4. – Я хочу купити сувеніри, але сьогодні воскресіння. Скажіть, будь ласка, коли в неділю закриваються магазини у вашому місті?

5. – Скажіть, будь ласка, Ви не знаєте, де тут можна добре і недорого повечеряти?

2.2.4. Інструкція до виконання завдання 2.

Час виконання завдання – до 8 хвилин.

Завдання виконується без попередньої підготовки. Вам треба взяти участь в 5 діалогах. Ви знайомитеся з ситуацією і після цього починаєте діалог, щоб вирішити поставлене завдання. Якщо якась з ситуацій буде для Вас важкою, переходьте до наступної ситуації.

***Завдання 2.** Познайомтеся з описом ситуації. Почніть діалог.*

1. Вам не подобається Ваша кімната в гуртожитку. Ви хочете поміняти її. Поясніть комендантові гуртожитку, яку кімнату Ви хочете отримати і чому.

2. Ваш друг з рідної країни збирається поїхати в Харків на Різдвяні свята. Розкажіть йому про погоду в Україні у цю пору року. Порадьте, який одяг треба узяти з собою.

3. Ви студент українського внз, хочете поїхати на канікулах України у Францію. Ви прийшли в консульство, щоб отримати візу. Зверніться до працівника консульства і поясніть, в яке місто і з якою метою Ви хочете поїхати, дізнайтеся, які для цього потрібні документи.

4. Ви подивилися фільм, який Вам дуже сподобався. Порадьте своєму другу подивитися його і поясните, чому.

5. Ви хочете поїхати на екскурсію у Львів і прийшли до туристичного бюро. Поясніть, куди Ви хочете поїхати, дізнайтеся про все, що Вас цікавить (вид транспорту, час і тривалість поїздки, умови проживання, вартість екскурсії).

Інструкція до виконання завдання 3

Час виконання завдання – до 25 хвилин (підготовка – 15 хвилин, відповідь – до 10 хвилин). Під час підготовки завдання можна користуватися словником.

Завдання 3. Прочитайте оповідання

ДИТИНСТВО РЕПІНА

В 1844 році в невеликому містечку Чугуєві, що поблизу від губерньського центру Харкова, в сім'ї військового поселенця народився хлопчик, якому було уготоване долею стати всесвітньо відомим художником. Можливо, найзнаменитішим вітчизняним художником. Звали цього хлопчика Ілля Юхимович Рєпін.

У ситуації безправ'я, затурканості і вічній бідності ріс майбутній художник. І до того несолодке життя сім'ї Рєпіних стало зовсім нестерпним, коли батька–годувальника забрали в солдати, а мати, як і усі місцеві жінки, важко працювала з ранку до вечора. Але найдивовижніше, що навіть в таких нелюдських умовах маленький Ілюша і його сестра Устя потягнулися до прекрасного. Вони вирішили хоч трохи прикрасити своє сіре бідне життя. Діти придумали робити фігурки зі шматочків хутра, з воску, з паперу. Спочатку "сестра Устя стала вирізати з паперу корову; свиню, я став вирізати коней, і ми налініювали їх на стекла вікон", – згадував майбутній художник.

І ось на вікнах Рєпінської хати стали з'являтися паперові картинки. Для жителів Чугуєва ці картинки були дивом, і біля хати Рєпіних стали збиратися люди. "У свята хлопчентя і що навіть дорослі люди, що проходили повз, зупинялися у наших вікон і довго розглядали.". Сам художник визнав: "Ось і нехитрий початок моєї художньої діяльності". Але був в життя маленького художника і ще один доленосний момент – зустріч з хлопчентям, далеким родичем Рєпіних, Трохимом Чаплигіним, який до пристрасті любив малювати і цією пристрастю і заразив маленького Ілюшу. Пізніше Рєпін говорив: "Можливо, що, не будь його, я б і не відбувся".

Найсильніше враження справили на Іллю Рєпіна уперше бачені їм акварельні краски, які приніс йому той самий Тронька. Коли братові потрібно було від'їжджати, маленький Ілля Рєпін дуже засмутився. "Щоб мене утішити, Трохим залишив мені свої і з цих пір я так в них упився, у свої красочки, пригорнувшись до столу, що мене ледве відривали для обіду". Відтоді Ілля Рєпін вже не мислив себе без живопису і в 13 років пішов навчатися живопису до чугуївського художника И. Бунакова.

Це вже потім буде Санкт–Петербург, Рим і Париж, потім буде всесвітня слава, але перші зерна любові Рєпіна до живопису проросли саме на ґрунті маленького містечка Харківської губернії – Чугуєва.

Завдання 4. *Складіть відповідь–міркування на питання: 1. Як ви думаєте, яку роль зіграла зустріч маленького Репіна з Тронької? 2. Чи згодні ви з тим, що випадок може змінити усе життя людини? Чому?*

Інструкція до виконання завдання 4

Час виконання завдання – до 20 хвилин (підготовка – 10 хвилин, відповідь – 10 хвилин).

Ви повинні підготувати повідомлення на запропоновану тему. Ви можете скласти план повідомлення, але не повинні читати своє повідомлення.

Завдання 5. На стадіоні "Металіст" Ви познайомилися з молодими людьми, які грали у футбол, вони розповіли Вам, як вони з друзями проводять вільний час і чим цікавляться, окрім футболу. Розкажіть і Ви про свої інтереси, захоплення, про те, як Ви проводите вільний час.

Ви можете розповісти:

– де Ви навчаєтесь (працюєте), чи залишається у Вас вільний час після навчання (роботи);

– чим Ви цікавитесь, як, коли і чому з'явився у Вас цей інтерес; – що Ви любите робити у вільний час;

– як Ви вважаєте за краще відпочивати (удома, за містом, в кафе, на дискотеці і так далі);

– чи любите Ви театр, живопис, музику, танці, комп'ютерні ігри і так далі. У Вашій розповіді повинно бути не менше 20 фраз.

ПОДГОТОВКА К ТЕСТИРОВАНИЮ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ПО ЯЗЫКУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ

1. СОДЕРЖАНИЕ КОММУНИКАТИВНО-РЕЧЕВОЙ КОМПЕТЕНЦИИ

1.1. Интенции. Ситуации и темы общения

1.1.1. При решении определенных коммуникативных задач иностранец должен уметь вербально реализовывать следующие интенции:

– в соответствии с нормами русского речевого этикета вступать в коммуникацию, знакомиться с кем–либо, представляться или представлять другого человека, здороваться, прощаться, обращаться к кому–либо, благодарить, извиняться, отвечать на благодарность и извинения, поздравлять; инициировать и поддерживать общение, изменять тему (направление) беседы; привлекать внимание, просить повторить, переспрашивать, напоминать, завершать беседу.

1.1.1. Реализация основных интенций. Задания

Задание 1. Познакомьтесь с описанием ситуации. Продолжите коммуникацию (8–10 фраз):

А) – Здравствуй, Ахмед, кто та девушка, которая только что говорила с тобой? (вы хотите познакомиться с девушкой, но не знаете, кто она вашему другу)

Б) – Ахмед, почему ты вчера не пришел на мой день рождения? (вы хотите узнать, по уважительной ли причине ваш друг не пришёл к вам)

В) – Ахмед, если ты не понял, как пользоваться этим телефоном, я могу спросить у консультанта (вы хотите помочь другу разобраться с новым телефоном и для этого задаёте вопросы консультанту в магазине).

– запрашивать и сообщать информацию: задавать вопрос или сообщать о факте или событии, лице, предмете, о наличии или отсутствии лица или предмета, о количестве, качестве, принадлежности предметов; о действии, времени, месте, причине и цели действия или события; о возможности, необходимости, вероятности, невозможности осуществления действия;

Задание 2. Познакомьтесь с описанием ситуации. Продолжите коммуникацию (8–10 фраз):

А) – Студенты, вы помните, что у нас завтра экскурсия на завод ФЭД? (вы не знаете об экскурсии, уточните все, что нужно знать, чтобы туда попасть)

Б) – Вчера мой друг купил машину украинского производства (вы хотите высказать своё отношение к автомобилям украинского производства)

В) – Ахмед, мне завтра нужно поехать в Запорожье (расспросите друга о целях его поездки)

– выражать намерение, желание, просьбу (требование), пожелание, совет, предложение, приглашение, согласие или несогласие, отказ, разрешение или запрещение, обещание, неуверенность, сомнение;

Задание 3. Познакомьтесь с описанием ситуации. Продолжите коммуникацию (8–10 фраз):

А) – Ахмед, скоро каникулы, что ты собираешься делать? (Заканчивается учебный год, вы не знаете, что делать, советуется с другом)

Б) – Как ты думаешь, мне поехать в Одессу на Новый год? (вы думаете, что ехать в Одессу зимой неправильно и пытаетесь отговорить друга)

В) – Привет, Ахмед, в Украине все так дешево. Ты можешь купить мне новый iPad? (Ваш друг только что приехал в Украину, просит у вас совет, расскажите ему, что вы думаете о ценах в Украине)

– выражать свое отношение: давать оценку лицу, предмету, факту, событию, поступку; выражать предпочтение, осуждение, удивление, сочувствие, сожаление.

Задание 4. Познакомьтесь с описанием ситуации. Продолжите коммуникацию (8–10 фраз):

А) – Ахмед, я вчера купил кота! (Расскажите вашему другу, любят ли в вашей стране коты и любите ли их вы)

Б) – Как тебе нравится харьковское метро? (расскажите харьковскому другу о ваших впечатлениях о харьковском метро)

В) – Ахмед, ты вчера очень грубо разговаривал в аудитории. (у вас вчера было плохое настроение, и сегодня вам стыдно за ваш поступок, извинитесь перед преподавателем и друзьями)

1.1.2. Реализация основных коммуникативных намерений. Задания

Иностранец должен уметь ориентироваться и реализовывать свои основные коммуникативные намерения в следующих ситуациях общения:

– в административной службе (в деканате, в дирекции, в офисе и т. п.);

Задание 1. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Вы пришли в деканат, чтобы договориться о досрочной сдаче сессии.*

– в магазине, киоске, кассе;

Задание 2. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Вы в магазине увидели, что в вашем счёте стоит неправильная сумма.*

– на почте;

Задание 3. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Посылка, которую прислала ваша мама, вовремя не пришла.*

– в банке, в пункте обмена валюты;

Задание 4. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Вы хотите оформить карточку этого банка, но не знаете, можно ли на ней оформить валютный счет.*

– в ресторане, буфете, кафе, столовой;

Задание 5. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Вы пришли в девушкой в ресторан, поговорите с официантом.*

– в библиотеке;

Задание 6. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): *Вы не можете найти нужный учебник. Поговорите с библиотекарем.*

– на занятиях;

Задание 7. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз):

Вы не можете решить задачу, поговорите с преподавателем.

– на улицах города, в транспорте;

Задание 8. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): Вы забыли дома деньги на такси, спросите прохожих, как обратиться до Экопарка Фельдмана на общественном транспорте.

– в театре, музее, на экскурсии;

Задание 9. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): Вы первый раз решили пойти в театр в Украине, попросите помощи у работников театральной кассы и театра.

– в поликлинике, у врача, в аптеке;

Задание 10. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): Вы играли в футбол и ударили руку, рука болит. Пойдите к врачу, на рентген, а потом в аптеку.

– в ситуации общения по телефону, факсу;

Задание 11. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): у вас не работает Интернет, вызовите такси по телефону.

– в гостинице;

Задание 12. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): Вы приехали в Одессу, поселитесь в гостинице.

– на вокзале, в аэропорту.

Задание 13. Решите проблемную ситуацию с собеседником (8–10 фраз): Вы не можете найти свой багаж, обратитесь к работникам аэропорта.

2. ТРЕБОВАНИЯ К РЕЧЕВЫМ УМЕНИЯМ

2.1. Аудирование

2.1.1. Аудирование монологической речи. Требования. Задания

Иностранец должен уметь: понять на слух информацию, содержащуюся в монологическом высказывании: тему, основную идею, главную и дополнительную информацию каждой смысловой части сообщения с достаточной полнотой, глубиной и точностью.

Требования к речевым умениям в аудировании, чтении, письме и говорении обеспечиваются соответствующим объемом языковой компетенции учащегося на первом уровне.

Тематика текста актуальна для социально–бытовой и социально–культурной сфер общения.

Тип текста: сообщение, повествование, описание, а также тексты смешанного типа с элементами рассуждения. Тексты аутентичные (допускается минимальная степень адаптации).

Объем текста: 500–600 слов.

Количество незнакомых слов: до 3 %.

Темп речи: 210–230 слогов в минуту.

Количество предъявлений: 1–2.6

Задание 1. Прослушайте текст. Время выполнения заданий – до 5 минут (звучат текст и задания к нему)

Европейский подход украинских экологов

Невзирая на то, что Украина страдает от полиэтиленового загрязнения, полиэтиленовые пакеты до сих пор популярны. Да и что говорить об отказе от полиэтилена, когда в Украине, не принимая во внимание требование закона, до сих пор не введенную сортировку мусора.

Однако, ситуация меняется. Например, в маленьком поселке Славське на Львовщине руководство недавно заявило об отказе от распространения полиэтиленовых пакетов в магазинах и точках продажи и предложила ввести соответствующий запрет по всей Украине. То же сделал Львовский городской совет. Отныне в торговых сетях и магазинах вместо пакетов можно будет воспользоваться бумажными пакетами или другими многоразовыми сумками.

В Харьковской, Львовской и Киевской экологических организациях выступили с инициативой "Один день без полиэтиленовых пакетов". Это значит, что в этот день вы должны попробовать обойтись без пластиковых пакетов. Им давно есть прекрасная замена в виде эко–сумочок, бумажных пакетов. Таким образом организаторы акции хотят привлечь внимание общества к проблеме чрезмерного потребления одноразовых пластиковых изделий и, как следствие, неисправимого загрязнения окружающей среды пластиковыми отходами, а также популяризировать доступные экологические решения по замене пластика. Продолжается борьба за отказ от пакетов и на всеукраинском уровне. Например, с июля общественная организация

ReThink подала петицию о запрете использования полиэтиленовых пакетов в Украине, которая к этому набрала 25 тысяч голосов.

Все больше сознательных украинцев отказываются от полиэтиленовых пакетов, и это, безусловно, европейский подход к своей стране, к будущему планеты Земля.

Задание 2. Дайте ответ на вопросы.

1. От какого загрязнения страдает Украина?
2. Введена ли сортировка мусора в Украине?
3. От чего отказались в поселке Славске во Львовской области?
4. О каком отказе заявил Львовский городской совет?
5. Чем предлагают пользоваться в магазинах города Львов?
6. Какую акцию предложили провести в Харьковской, Львівській и Киевской организациях?
7. Какая петиция набрала 25 тысяч голосов?
8. Как изменяется сознание украинцев?

Задание 3. Опишите ваше отношение к услышанному.

Задание 4. Прослушайте текст 1 и выполните задания к нему.

Слушайте текст 1 (звучат текст и задания к нему)

Мама! Ты помнишь Иру, мою подругу, которая жила у нас летом? Я получила от неё письмо. Послушай, что она пишет:

«Дорогая Лена! Извини, что я тебе давно не писала. Я была очень занята. Дело в том, что мы переезжали на новую квартиру. Это главная новость. Мы купили квартиру в другом районе. Это очень тихий и престижный район. Теперь мы живём рядом с метро в центре Харькова. А кроме того, институт, в котором я учусь, находится не очень далеко от нашего дома. Теперь я дохожу до института за 10 минут, а раньше приходилось ездить на метро и на автобусе. Мы все очень рады, что переехали на новую квартиру, и только мой брат Костя не хотел ехать сюда, потому что теперь он должен будет ходить в другую школу, а его школьные друзья остались в старом районе. Мы все его успокаиваем. Костя такой веселый и общительный, поэтому у него и здесь скоро появятся друзья. А со старыми друзьями он тоже может часто встречаться.

У нас сейчас много дел. Мы хотим купить новую мебель, и тогда я

приглашу тебя в гости. Если ты приедешь к нам на каникулы, мы с тобой будем гулять по Харькову, ходить в театр, в клубы, в парки. Ты знаешь, какие у нас красивые парки?

Передай привет маме. Я часто вспоминаю, как летом я отдыхала в Одессе и жила у вас дома, как мы ходили на море купаться.

Как дела у тебя?

Пиши.
Твоя Ира».

Задание 5.

1. Ира написала письмо своей

- (А) маме
- (Б) подруге
- (В) сестре

2. Теперь Ира на занятия

- (А) ходит пешком
- (Б) ездит на метро
- (В) ездит на автобусе

3. Брат Иры учится

- (А) в институте
- (Б) в университете
- (В) в школе

4. Костя хотел

- (А) учиться в старой школе
- (Б) поехать летом на море
- (В) переехать на новую квартиру

5. Ира хочет пригласить к себе Лену, когда

- (А) купит новую квартиру
- (Б) купит новую мебель
- (В) перейдет в другой институт

6. Девочки познакомились ...

- (А) В Харькове
- (Б) В Одессе
- (В) В Киеве.

7. Ира хочет пригласить Лену в гости, чтобы

- (А) ходить вместе на море
- (Б) ездить вместе в университет
- (В) гулять вместе по городу

2.1.2. Аудирование диалогической речи. Требования. Задания

Иностранец должен уметь: понять на слух основное содержание диалога, коммуникативные намерения его участников.

Тематика диалога актуальна для бытовой и социально–культурной сфер общения.

Объем диалога: не менее 10–12 развернутых реплик.

Количество незнакомых слов: до 2 %.

Темп речи: 210–230 слогов в минуту.

Количество предьявлений: 1–2.

Задание 1. Прослушайте текст – разговор по телефону. Вы должны понять, куда и зачем звонил больной и какую информацию он получил. Выполните задания.

Время выполнения заданий – до 5 минут (звучат текст и задания к нему)

ТЕКСТ 1

– Алло, это студенческая поликлиника № 20?

– Да, слушаю Вас.

– Здравствуйте. Можно вызвать доктора на дом?

– Да, пожалуйста, а что с вами?

– У меня покраснел глаз и болит голова

– А температура у вас есть?

– Нет

– Вам нужно самому прийти в поликлинику. Дело в том, что окулист приходит на дом только в самых случаях.

– А сейчас он принимает?

– Да, сегодня он работает до двух.

– А врач примет меня, если я сейчас приду?

– Да, конечно. Если вы сейчас придёте, вы попадёте к врачу. А если у вас болит голова, то советую вам сначала посетить терапевта. Он работает до обеда.

– Спасибо, а к нему нужно записываться на приём?

– Нет, только возьмите с собой документы. Паспорт и студенческий билет.

Задания 2. Выберите правильное окончание предложений.

1. Больной звонит в
 - (А) «Скорую помощь»
 - (Б) студенческую поликлинику
 - (В) больницу
2. Больной жалуется на то, что у него
 - (А) болит голова
 - (Б) болит горло
 - (В) высокая температура
3. Глазной врач принимает....
 - (А) завтра в первой половине дня
 - (Б) сегодня во второй половине дня
 - (В) сегодня в первой половине дня
4. На дом к больному глазной врач....
 - (А) не приходит никогда
 - (Б) приходит всегда
 - (В) приходит в редких случаях
5. Чтобы попасть на приём к терапевту, нужно...
 - (А) прийти в часы приёма
 - (Б) заранее записаться
 - (В) позвонить врачу
6. Что нужно взять с собой в поликлинику?
 - (А) мобильный телефон и наушники
 - (Б) паспорт и студенческий билет
 - (В) деньги и переводчика.

Задание 3. Прослушайте текст 2 (диалог) – разговор Оксаны и Кирилла. Вы должны понять, что они обсуждали и о чём договорились! Выполните задания.

Время выполнения заданий – до 5 минут (звучат текст и задания к нему).

ТЕКСТ 2

- Оксана! Ты сегодня вечером занята?
- Нет, а что?
- Хочешь пойти в театр на «Вий» Гоголя?
- Я очень люблю Гоголя. И давно не была в театре Пушкина. Но мне бы сейчас хотелось сходить на какой–нибудь спектакль на украинском языке в театр Шевченко.
- Оксана! У меня билеты не в театр Пушкина, а как раз в театр Шевченко. И спектакль будет на украинском языке, как ты и хотела, его поставили совсем недавно. Это премьера.
- Кирилл! Как на украинском языке? Гоголь же писал по–русски!
- Но Гоголь писал в Украине и об Украине. Думаю, передать украинский колорит можно только по–украински! Спектакль будет очень весёлый, с танцами и шутками.
- А я об этом ничего не слышала. С удовольствием схожу в Шевченко! Я давно там не была. Ой, Кирилл! Кажется, ничего не получится. Я вспомнила, что сегодня обещала позаниматься с младшей сестрой математикой. У неё скоро ЗНО. Она зайдёт ко мне в шесть.
- Оксана, а ты не можешь перенести ваше занятие на завтра? Я попробую договориться с ней. А где мы встретимся?
- Можно в метро. Давай на станции «Майдан Конституции». Лучше на выходе из станции «Исторический музей», Возле дома с градусником.
Я буду тебя там ждать в 6 часов. Успеем до спектакля выпить кофе в Аве Плаза.
- Нет, Кирилл, я смогу прийти только в половине седьмого. Хорошо. Договорились. Встречаемся в половине седьмого. Извинись за меня перед сестрой за то, что так получилось.

Задания 4. Выберите правильное окончание предложений.

1. Кирилл предложил Оксане

- (А) послушать оперу

- (Б) пойти на спектакль
(В) посмотреть балет
2. Оксана хотела посмотреть спектакль...

- (А) на русском языке
(Б) на украинском языке
(В) на английском языке

3. Спектакль «Вий» будет в ...

- (А) театре Пушкина
(Б) театре Гоголя
(В) театре Шевченко

4. Когда Кирилл пригласил Оксану, она

- (А) согласилась пойти с ним
(Б) предложила пойти в другой день
(В) отказалась пойти с ним

5. Кирилл и Оксана договорились встретиться

- (А) на станции метро Майдан Конституции
(Б) на выходе из станции «Исторический музей»
(В) около театра Шевченко

6. Оксана и Кирилл решили встретиться

- (А) в 5.30
(Б) в 6.00
(В) в 6.30

7. Кирилл попросил Оксану

- (А) передать сестре привет
(Б) позаниматься с сестрой физикой
(В) извиниться перед сестрой

Задание 5. *Прослушайте текст 2 (диалог) – разговор Пола и Марины. Вы должны понять, что они обсуждали и о чём спорили! Выполните задания.*

Время выполнения заданий – до 5 минут (звучат текст и задания к нему)

ТЕКСТ 3

– Привет, Пол! Я вчера вспоминала о тебе.

– Очень приятно! А почему вдруг?– Смотрела по телевизору передачу «Орёл и решка», там рассказывали об Англии, показывали Лондон.

– И как тебе понравился мой родной город?

– Лондон – прекрасный город. Мне очень захотелось поехать туда и увидеть всё своими глазами. Мне вообще нравятся передачи о других странах и городах.

– Ты знаешь, Марина, а я, честно говоря, больше люблю сам ездить по разным странам, и в Украине уже был во многих городах.

– А в каких городах ты был?

– В Украине был в Киеве, Одессе и Львове. А ещё я был во Франции, Германии, Дании. Теперь я хочу поехать в Италию, а Рим.

– Ты так много путешествуешь, у тебя, наверное, совсем нет времени смотреть телевизор.

– Я уже и забыл, что такое телевизор. Но не потому что у меня мало свободного времени, а потому что всю информацию получаю по Интернету через компьютер или телефон. Даже на улице и в транспорте я слушаю музыку. А что в Украине молодёжь ещё смотрит телевизор?

– Нет, мы тоже пользуемся в основном компьютером, только если хотим посмотреть что-то всей семьёй, мы включаем телевизор.

– Точно! Мы с братом и отцом иногда вместе по телевизору смотрим футбол.

– А новости? Тебе их тоже нужно смотреть, чтобы знать о событиях в мире...

– Да, конечно, полезно. Но не смотреть, а слушать. Я очень часто слушаю украинские новости. Это помогает мне изучать украинский язык. Хорошо, что телефон можно всегда носить с собой, это же не телевизор.

Задания 6. Выберите правильное окончание предложений.

1. Пол живёт в ...

(А) В столице Украины

(Б) В столице Франции.

(В) В столице Англии.

2. Марина больше всего любит смотреть

(А) информационные программы.

- (Б) передачи о путешествиях.
(В) музыкальные программы.
3. Марина хочет поехать в Лондон, потому что
(А) там живёт Пол.
(Б) она хочет учить английский язык.
(В) это красивый город.
4. Пол любит
(А) путешествовать.
(Б) заниматься спортом.
(В) смотреть телевизор.
5. Марина советует Полу
(А) побольше путешествовать.
(Б) поехать на озеро Байкал.
(В) смотреть телевизионные новости.
6. Пол считает, что современная молодёжь ...
(А) совсем не смотрит телевизор.
(Б) смотрит телевизор очень редко с семьёй
(В) смотрит телевизор каждый день.
7. Пол получает информацию и учит языки ...
(А) только дома через компьютер.
(Б) с помощью телевизионных программ.
(В) слушая новости по телефону.
8. Марина рассказывает Полу, что...
(А) украинская молодёжь очень любит телевизор.
(Б) получает информацию только по Интернету.
(В) пользуется в основном компьютером, но у неё есть и любимые телевизионные передачи.

2.2. ГОВОРЕНИЕ

2.2.1. Монологическая речь. Требования

Иностранец должен уметь:

- самостоятельно продуцировать связные, логичные высказывания в соответствии с предложенной темой и коммуникативно заданной установкой;
- строить монологическое высказывание репродуктивного типа на

основе прочитанного или прослушанного текста различной формально-смысловой структуры и коммуникативной направленности;

– передавать содержание, основную идею прочитанного или прослушанного текста и выражать собственное отношение к фактам, событиям, изложенным в тексте, действующим лицам и их поступкам.

Объем предъявляемого текста: 600–700 слов.

Количество незнакомых слов в предъявляемом тексте: до 3 %.

Тип предъявляемого текста: повествование, описание, сообщение, а также тексты смешанного типа с элементами рассуждения. Тексты аутентичные (допустима минимальная степень адаптации).

Объем продуцируемого учащимся текста: не менее 20 фраз.

2.2.2. Диалогическая речь. Требования

Иностранец должен уметь:

– понимать содержание высказываний собеседника, определять его коммуникативные намерения в определенных ситуациях;

– адекватно реагировать на реплики собеседника;

– инициировать диалог, выражать свое коммуникативное намерение в речевых ситуациях, актуальных для данного уровня владения языком.

Тип диалога: диалог–расспрос, диалог–сообщение, диалог–побуждение.

Высказывания учащихся должны быть оформлены в соответствии с нормами современного литературного языка, включая общепринятые и социально обусловленные нормы речевого этикета.

Инструкция к выполнению теста

Время выполнения теста – 60 минут.

Тест состоит из 4 заданий .

При выполнении заданий 3 и 4 теста можно пользоваться словарём.

2.2.3. Инструкция к выполнению задания 1

Время выполнения задания – до 5 минут. Задание выполняется без предварительной подготовки. Вам нужно принять участие в диалогах. Вы слушаете реплику тестирующего преподавателя и даёте ответную реплику. Если Вы не успеете дать ответ, не задерживайтесь, слушайте следующую реплику.

Помните, что Вы должны дать полный ответ (ответы «да», «нет», «не знаю» не являются полными).

Задание 1. Примите участие в диалогах. Ответьте на реплики собеседника.

- Я давно не видел вашего друга. Где он сейчас? Чем занимается?
- Какой сувенир Вы хотите (хотели бы) привезти из Украины?
- Извините, мне хочется посмотреть центр Харькова. Это далеко? Как доехать отсюда до центра города?
- Я хочу купить сувениры, но сегодня воскресенье. Скажите, пожалуйста, когда в воскресенье закрываются магазины в вашем городе?
- Скажите, пожалуйста, Вы не знаете, где здесь можно хорошо и недорого поужинать?

2.2.4. Инструкция к выполнению задания 2

Время выполнения задания – до 8 минут.

Задание выполняется без предварительной подготовки. Вам нужно принять участие в 5 диалогах. Вы знакомитесь с ситуацией и после этого начинаете диалог, чтобы решить поставленную задачу. Если одна из ситуаций покажется Вам трудной, переходите к следующей ситуации.

Задание 2. Познакомьтесь с описанием ситуации. Начните диалог.

1. Вам не нравится Ваша комната в общежитии. Вы хотите поменять её. Объясните коменданту общежития, какую комнату Вы хотите получить и почему.

2. Ваш друг из родной страны собирается поехать в Харьков на Рождественские праздники. Расскажите ему о погоде в Украине в это время года. Посоветуйте, какую одежду нужно взять с собой.

3. Вы студент украинского вуза, хотите поехать на каникулах Украины во Францию. Вы пришли в консульство, чтобы получить визу. Обратитесь к работнику консульства и объясните, в какой город и с какой целью Вы хотите поехать, узнайте, какие для этого нужны документы.

4. Вы посмотрели фильм, который Вам очень понравился. Посоветуйте своему другу посмотреть его и объясните, почему.

5. Вы хотите поехать на экскурсию во Львов и пришли в туристическое бюро. Объясните, куда Вы хотите поехать, узнайте обо всём, что Вас

интересует (вид транспорта, время и продолжительность поездки, условия проживания, стоимость экскурсии).

2.2.5. Инструкция к выполнению задания 3

Время выполнения задания – до 25 минут (подготовка – 15 минут, ответ – до 10 минут). При подготовке задания можно пользоваться словарём.

Задание 3. Прочитайте рассказ.

ДЕТСТВО РЕПИНА

В 1844 году в небольшом городке Чугуеве, что поблизости от губернского центра Харькова, в семье военного поселенца родился мальчик, которому было **уготовано судьбой** стать всемирно известным художником. Может быть, самым знаменитым русским художником. Звали этого мальчика Илья Ефимович Репин.

Среди обстановки бесправия, забитости и вечной бедности рос будущий художник. И до того **несладкая жизнь** семьи Репиных стала совсем невыносимой, когда отца–кормильца угнали в солдаты, а мать, как и все местные женщины, тяжело работала с утра до вечера. Но самое удивительное, что даже в таких нечеловеческих условиях маленький Илюша и его сестра Устя потянулись к прекрасному. Они решили хоть чуть–чуть украсить свою серую бедную жизнь. Дети придумали делать фигурки из кусочков меха, из воска, из бумаги. Сначала «сестра Устя стала вырезать из бумаги корову; свинью, я стал вырезать лошадей, и мы налепливали их на стекла окон», – вспоминал будущий художник.

И вот на окнах Репинской избы стали появляться бумажные картинки. Для жителей Чугуева эти картинки были чудом, и возле избы Репиных стали собираться люди. «По праздникам мальчишки и даже проходящие мимо взрослые люди останавливались у наших окон и подолгу рассматривали...» Сам художник признавал: «Вот и нехитрое начало моей художественной деятельности».

Но был в жизни маленького художника и ещё один **судьбоносный момент** – встреча с мальчишкой, дальним родственником Репиных, Трофимом Чаплыгиным, который до страсти любил рисовать и этой страстью и

заразил маленького Илюшу. Позднее Репин говорил: «Возможно, что, не будь его, я бы и не сделался».

Особенно сильное впечатление произвели на Илью Репина впервые виденные им акварельные краски, принесенные тем же Тронькой. Когда брату надо было уезжать, маленький Илья Репин очень расстроился. «Чтобы меня утешить, Трофим оставил мне свои и с этих пор я так в них впился, в свои красочки, прильнув к столу, что меня едва отрывали для обеда». С тех пор Илья Репин уже не мыслил себя без живописи и в 13 лет пошёл обучаться живописи к чугуевскому художнику И. Бунакову.

Это уже потом будет Санкт–Петербург, Рим и Париж, потом будет всемирная слава, но первые зёрна любви Репина к живописи проросли именно на почве маленького городка Харьковской губернии – Чугуева.

Задание 4. Составьте ответ–рассуждение на вопросы:

- 1. Как вы думаете, какую роль сыграла встреча маленького Репина с Тронькой?*
- 2. Согласны ли вы с тем, что случай может изменить всю жизнь человека? Почему?*

2.2.6. Инструкция к выполнению задания 4

Время выполнения задания – до 20 минут (подготовка – 10 минут, ответ – 10 минут).

Вы должны подготовить сообщение на предложенную тему. Вы можете составить план сообщения, но не должны читать своё сообщение.

Задание 4 (позиция 13).

На стадионе «Металлист» Вы познакомились с молодыми людьми, которые играли в футбол, они рассказали Вам, как они с друзьями проводят свободное время и чем интересуются, кроме футбола. Расскажите и Вы о своих интересах, увлечениях, о том, как Вы проводите свободное время.

Вы можете рассказать:

- где Вы учитесь (работаете), остаётся ли у Вас свободное время после учёбы (работы);
- чем Вы интересуетесь, как, когда и почему появился у Вас этот интерес;
- что Вы любите делать в свободное время;

- как Вы предпочитаете отдыхать (дома, за городом, в кафе, на дискотеке и т.д.);
- любите ли Вы театр, живопись, музыку, танцы, компьютерные игры и т.д.

В Вашем рассказе должно быть не менее 20 фраз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бондарь Л. А. Тестування як один із активних методів контролю самостійної роботи в умовах вищого навчального закладу / Л. А. Бондарь // Сучасні проблеми та шляхи їхнього розв'язання в науці, транспорті, виробництві та освіті : зб. наук. праць. – Одеса, 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sworld.com.ua>
2. Всемирнов М.И., Московкин Л.И. Особенности системы подготовки иностранцев к тестированию по русскому языку [электронный ресурс]: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-sistemy-podgotovki-inostrantsev-k-testirovaniyu-po-russkomu-yazyku/viewer>
3. Тестування в умовах кредитно-модульної системи: переваги та недоліки (на прикладі вивчення української мови як іноземної) Тетяна Шадріна, – Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2014. Випуск 9. С. 60–67 Timvum_2014_9_10.pdf
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи / А.І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2005. – 485 с.
5. Лазарева О.А., Адаптационное тестирование: реализация системного подхода к обучению на этапе предтеста [электронный ресурс]: <https://cyberleninka.ru/article/n/adaptatsionnoe-testirovanie-realizatsiya-sistemnogo-podhoda-k-obucheniyu-na-etape-predtesta>
6. Паращенко Л. І. Тестові технології у навчальному закладі : метод. посіб. / Л. І. Паращенко, В. Д. Леонський, Г. І. Леонська. – К. : Майстерня книги, 2006. – 217 с.
7. Улітенко Л. М. До проблеми сутності тестування / Л. М. Улітенко // Держава та регіони. Серія: Гуманітарні науки : науково-виробничий журнал. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, – 2008. – № 1. – С. 77–80.
8. Требования по русскому языку как иностранному. первый уровень. общее владение. второй вариант / Н.П. Андрушина и др. [электронный ресурс] : <http://www.zlat.spb.ru>
9. Царик Г. М. Переваги та недоліки тестування / Г. М. Царик // Інноваційні технології у викладанні дисциплін мовознавчого блоку в ДВНЗ медичної та фармацевтичної освіти : матеріали семінару-наради завідувачів кафедр української, латинської та іноземних мов у ДВНЗ медичної та фармацевтичної освіти (Івано-Франківськ – Харків, 20–21 вересня 2012 р.). – Івано-Франківськ, 2012. – С. 178–181.

ЗМІСТ

Вступ	3
I. ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУВАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
1. Зміст комунікативно-мовної компетенції	4
1.1. Іntenції. Ситуації і теми спілкування.....	4
1.1.1. Реалізація основних інтенцій. Завдання.....	5
1.1.2. Реалізація основних комунікативних намірів. Завдання	5
2. Вимоги до мовленнєвих умінь	6
2.1. Аудіювання.....	6
2.1.1 Аудіювання монологічного мовлення. Вимоги. Завдання	7
2.1.2. Аудіювання діалогічного мовлення. Вимоги. Завдання.....	11
2.2.. Говоріння	16
2.2.1. Монологічне мовлення. Вимоги	16
2.2.2. Діалогічне мовлення. Вимоги.....	17
2.2.3. Інструкція до виконання завдання	17
2.2.4. Інструкція до виконання завдання 2	18
2.2.5. Інструкція до виконання завдання 3	18
2.2.6. Інструкція до виконання завдання 4	20
II. ПОДГОТОВКА К ТЕСТИРОВАНИЮ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ ПО ЯЗЫКУ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ	
1. Содержание коммуникативно–речевой компетенции	21
1.1. Интенции. Ситуации и темы общения	21
1.1.1. Реализация основных интенций. Задания	21
1.1.2. Реализация основных коммуникативных намерений. Задания	23
2. Требования к речевым умениям.....	24
2.1. АУДИРОВАНИЕ	24
2.1.1. Аудирование монологической речи Требования. Задания.....	24
2.1.2. Аудирование диалогической речи. Требования. Задания	28
2.2. Говорение	33
2.2.1. Монологическая речь. Требования	33
2.2.2. Диалогическая речь. Требования	34
2.2.3. Инструкция к выполнению задания 1.....	35

2.2.4. Инструкция к выполнению задания 2.....	35
2.2.5. Инструкция к выполнению задания 3.....	36
2.2.6. Инструкция к выполнению задания 4.....	37
Список використаної літератури	39

Навчальне видання

ЛУХІНА Марина Юріївна
ЧЕРНЯВСЬКА Світлана Миколаївна
ГОМОН Андрій Михайлович

ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУВАННЯ З МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ ТА ГОВОРІННЯ

Методичні вказівки для практичних занять з дисциплін
«Українська мова як іноземна» та «Мова професійного навчання»
для іноземних студентів усіх спеціальностей

Відповідальний за випуск:

доц. Чернявська С. М.

Роботу до видання рекомендувала:

проф. Северин Н.В.

План 2021 р., поз. 85

Підписано до друку 20.04.2021 р.
Формат 60×84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк ксерографічний. Ум. друк. арк. 2,44.
Наклад 50 прим. Зам. №04-21 Ціна договірна.

Видавець Видавничий центр НТУ «ХП».
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.
61002, Харків, вул. Кирпичова, 2

Виготовлювач
Надруковано ТОВ «Видавництво «Форт»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції,
серія ДК №7107 від 20.07.2020 р.
61023, м. Харків, а/с 10325. Тел. +38 (057)714-09-08